

23.05.2023

Dnro 764/03.04.04.04.16/2022
765/03.04.04.04.16/2022**Asia** Ranta-asemakaava**Valittajat** Sammalon yhteisen vesialueen osakaskunta ja Tapio Siivonen
Jerina Wallius**Päätös, josta valitetaan**

Salon kaupunginvaltuusto, 04.04.2022, § 24

Kaupunginvaltuusto on hyväksynyt maanomistajan aloitteesta laaditun Hirsjärvi-Sammalon ranta-asemakaavan muutoksen. Muutos koskee kiinteistöä Mäki-Mäki-Maa 734-763-1-64.

Valitukset

Sammalon yhteisen vesialueen osakaskunnan ja Tapio Siivosen valitus

Kaupunginvaltuuston päätös on kumottava. Kaupunki on velvoitettava korvaamaan valittajan oikeudenkäyntikulut.

Ranta-asemakaavan muutokseen on tehty varsinaisen kuulemisvaiheen jälkeen täydennyksiä 27.1.2022, jotka eivät ole olleet kuulemisen kohteena.

Kaavamuutos on perustunut puutteellisiin selvityksiin, arvioihin ja kuulemisiin. Kaavamuutoksessa ei ole tehty uutta emätilaselvitystä eikä huomioitu aiemmin tehtyä. Myöskään ELY-keskuksen lausuntoa ei ole otettu huomioon.

Ranta-asemakaavan muutoksessa ei ole noudatettu yleistä rantojen suunnittelun periaatetta eikä maanomistajien tasapuolisen kohtelun vaatimusta. Kaavamuutoksella lisätään merkittävästi rantarakentamista yksittäisen maanomistajan eduksi. Yhden kiinteistön rakennusoikeudet siirretään takamaalta rantaan. Alueen rakennusoikeudet on jaettu yhdenvertaisesti voimassa olevan ranta-asemakaavassa, jossa on huomioitu alueen rakennusoikeudet ja niiden sijoittuminen ja ympäristöarvot ranta-alue

kokonaisuudessaan huomioiden. Kaava-alueen läheisillä rannoilla on runsaasti loma-asutusta.

Vapaa ranta-alue muutetaan tontiksi ja yhteiskäyttöinen virkistysalue poistuu. Rakennuspaikkojen siirtäminen rannalle vähentää vapaan rantaviivan osuutta. Kaavan RA-korttelin kaakkoispuolelle jäävä rantakaista on liian kapea, jotta se soveltuisi yleiseen käyttöön eikä sitä voida lukea rakentamisesta vapaaksi rannaksi. Rantaviivan laskennassa on puutteita. Rantaviivaa laskettaessa on huomioitava, että kaava-alue ei ulotu rantaan saakka Likolahden, oikeastaan Kakolahden, puolella.

Ympäristöarvot ja luonto jätetään huomiotta ja niihin liittyvät erityiset arvot hävitetään.

Jerina Walliuksen valitus

Kaupunginvaltuuston päätös on valituskirjelmästä tarkemmin ilmenevin perustein kumottava. Kaupunki on velvoitettava korvaamaan Walliuksen oikeudenkäyntikulut.

Asian käsittely ja selvittäminen

Kaupunginvaltuusto on antanut lausunnon.

Outi Mäki-Ikola, Tapio Mäki-Ikola, Venla Mäki-Ikola, Jussi Mäki-Ikola ja Mikko Mäki-Ikola kiinteistön Mäki-Mäki-Maa maanomistajina ovat antaneet vastineen. Vastineessa on vaadittu, että Siivonen ja Wallius on velvoitettava korvaamaan maanomistajien oikeudenkäyntikulut. Vastineessa on esitetty, että Siivonen ei ole ollut kelpoinen valittamaan osakaskunnan nimissä. Osakaskunnan kokousta, josta valittamisesta on päätetty, ei ole pidetty tai ainakaan siihen ei ole toimitettu kokouskutsua. Osakaskunnan valitus tulee jättää tutkimatta, mikäli asianmukaista selvitystä valitusoikeudesta ei esitetä. He ovat lisäksi muun ohella todenneet, että emätilaselvitystä ei ole tehty, koska se ei ole ollut tarpeen eikä se ylipäätään perustu lakiin.

Sammalon yhteisen vesialueen osakaskunta ja Siivonen ovat antaneet vastineen.

Wallius on antanut vastineen, jossa on muun ohella vaadittu, että myös maanomistajat on velvoitettava korvaamaan Walliuksen oikeudenkäyntikulut.

Kaupunki on antanut vastineen Walliuksen oikeudenkäyntikuluvaatimuksesta.

Maanomistajat ovat antaneet vastineen Walliuksen oikeudenkäyntikuluvaatimuksesta.

Wallius on antanut vastineen.

Hallinto-oikeuden ratkaisu

Hallinto-oikeus ei tutki Walliuksen valitusta.

Hallinto-oikeus hylkää maanomistajien vaatimuksen jättää Sammalon yhteisen vesialueen osakaskunnan valitus tutkimatta.

Hallinto-oikeus kumoo kaupunginvaltuuston päätöksen Sammalon yhteisen vesialueen osakaskunnan ja Tapio Siivosen valituksesta.

Hallinto-oikeus hylkää oikeudenkäyntikulujen korvaamista koskevat vaatimukset.

Ratkaisun perustelut

Tutkimatta jäävä valitus

Maankäyttö- ja rakennuslain 188 §:n 1 momentin mukaan kaavan ja rakennusjärjestyksen hyväksymistä koskevaan päätökseen saa hakea muutosta valittamalla hallinto-oikeuteen siten kuin kuntalaisissa säädetään. Pykälän 3 momentin mukaan kaavan tai rakennusjärjestyksen hyväksymistä koskevan päätöksen katsotaan tulleen asianosaisten tietoon samaan aikaan, kun päätöksen katsotaan kuntalain 140 §:n mukaisesti tulleen kunnan jäsenen tietoon.

Kuntalain 135 §:n 3 momentin mukaan valittajan tulee esittää kunnallisvalituksen perusteet ennen valitusajan päättymistä.

Kuntalain 138 §:n mukaan kunnallisvalitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Kuntalain 140 §:n 3 momentin mukaan kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa.

Säädettyjen määräaikain laskemisesta annetun lain 6 §:n 1 momentin mukaisesti muutoksenhakemuksen jättäminen tuomioistuimessa on tehtävä viimeistään määräajan viimeisenä päivänä ennen aukioloajan päättymistä.

Sähköisestä asioinnista viranomaistoiminnassa annetun lain 7 §:n 2 momentin mukaan, jos oikaisuvaatimus tai valitus voidaan tehdä viranomaiselle myös sähköisesti, tällainen yhteystieto on ilmoitettava oikaisuvaatimus- tai valitusosoituksessa.

Lain 8 §:n mukaan sähköinen viesti toimitetaan viranomaiselle lähettäjän omalla vastuulla.

Lain 10 §:n 1 momentin mukaan sähköinen viesti katsotaan saapuneeksi viranomaiselle silloin, kun se on viranomaisen käytettävissä vastaanottolaitteessa tai tietojärjestelmässä siten, että viestiä voidaan käsitellä.

Oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain 81 §:n 2 momentin 5 kohdan mukaan tuomioistuin jättää valituksen tutkimatta, jos valitusta ei ole tehty määräajassa.

Valtion virastojen aukiolosta annetun asetuksen (332/1994) 1 §:n mukaan valtion virastot ovat auki arkipäivinä kello 8.00–16.15.

Kaupunginvaltuuston 4.4.2022 kokouksen pöytäkirja on julkaistu yleisessä tietoverkossa 12.4.2022. Pöytäkirjaan liitettyssä laillisessa valitusosoituksessa on todettu, että kunnallisvalitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista ja että valitus on toimitettava valitusviranomaiselle viimeistään valitusajan viimeisenä päivänä ennen valitusviranomaisen aukioloajan päättymistä. Valitusosoituksessa on ilmoitettu sähköisen asioinnin yhteystietona hallinto-oikeuden sähköpostiosoite.

Valituskirjelmä olisi tullut toimittaa hallinto-oikeuteen viimeistään 19.5.2022 kello 16.15. Walliuksen valitus on saapunut sähköpostitse hallinto-oikeuteen 19.5.2022 kello 16.16 eli valitusajan päätyttyä. Koska valitusta ei ole tehty määräajassa, se on jätettävä myöhässä saapuneena tutkimatta.

Asian näin päättyessä ei ole kohtuutonta, että Wallius vastaa itse oikeudenkäyntikuluistaan.

Sammalon yhteisen vesialueen osakaskunnan valitusoikeus

Yhteisäluelain nojalla osakaskunta kantaa ja vastaa yhteistä aluetta koskevissa asioissa ja osakaskunnan päätösvaltaa käyttää osakaskunnan kokous. Asiassa saadun selvityksen perusteella Tapio Siivonen on osakaskunnan puheenjohtaja. Osakaskunnan 12.12.2021 kokouksen pöytäkirjanotteesta ilmenee, että osakaskunnan alueella sijaitsevan ranta-asemakaavan muutosasiassa vaaditaan uutta kantatilaselvitystä ja laillista menettelyä. Kokouksen 2.7.2022 pöytäkirjanotteesta ilmenee, että osakaskunta on jättänyt kunnallisvalituksen Turun hallinto-oikeuteen ja että puheenjohtaja on valtuutettu suorittamaan asiaan tarvittavat toimet ja lausunnot.

Edellä mainittuun selvitykseen viitaten hallinto-oikeus toteaa, ettei asiassa ole esitetty perusteita, joiden nojalla osakaskunnan valitus tulisi jättää tutkimatta. Hallinto-oikeuden toimivaltaan ei kuulu tutkia osakaskunnan kokousten laillisuuteen liittyviä väitteitä.

Pääasia

Sovellettavat säännökset

Suomen perustuslain 6 §:n 1 momentista ilmenevä yhdenvertaisuusperiaate edellyttää, että maanomistajien kohdellaan kaavoituksessa tasapuolisesti.

Maankäyttö- ja rakennuslain 9 §:n 1 momentin mukaan kaavan tulee perustua kaavan merkittävät vaikutukset arvioivaan suunnitteluun ja sen edellyttämiin tutkimuksiin ja selvityksiin. Kaavan vaikutuksia selvittäessä otetaan huomioon kaavan tehtävä ja tarkoitus. Pykälän 2 momentin mukaan kaavaa laadittaessa on tarpeellisessa määrin selvittävä suunnitelman ja tarkasteltavien vaihtoehtojen toteuttamisen ympäristövaikutukset, mukaan lukien yhdyskuntataloudelliset, sosiaaliset, kulttuuriset ja muut vaikutukset. Selvitykset on tehtävä koko siltä alueelta, jolla kaavalla voidaan arvioida olevan olennaisia vaikutuksia.

Lain 32 §:n 1 momentin mukaan maakuntakaava on ohjeena laadittaessa ja muutettaessa yleiskaavaa ja asemakaavaa sekä ryhdyttäessä muutoin toimenpiteisiin alueiden käytön järjestämiseksi.

Lain 54 §:n 1 momentin mukaan asemakaavaa laadittaessa on maakuntakaava ja oikeusvaikutteinen yleiskaava otettava huomioon siten kuin siitä edellä säädetään. Pykälän 4 momentin mukaan, jos asemakaava laaditaan alueelle, jolla ei ole oikeusvaikutteista yleiskaavaa, on asemakaavaa laadittaessa soveltuvin osin otettava huomioon myös mitä yleiskaavan sisältövaatimuksista säädetään.

Lain 73 §:n 1 momentin mukaan laadittaessa yleiskaavaa tai asemakaavaa (*ranta-asemakaava*) pääasiassa loma-asutuksen järjestämiseksi ranta-alueelle on sen lisäksi, mitä yleis- tai asemakaavasta muutoin säädetään, katsottava, että:

1) suunniteltu rakentaminen ja muu maankäyttö sopeutuu rantamaisemaan ja muuhun ympäristöön;

2) luonnonsuojelu, maisema-arvot, virkistystarpeet, vesiensuojelu ja vesihuollon järjestäminen sekä vesistön, maaston ja luonnon ominaispiirteet otetaan muutoinkin huomioon; sekä

3) ranta-alueille jää riittävästi yhtenäistä rakentamatonta aluetta.

Pykälän 3 momentin mukaan ranta-asemakaavasta on muutoin voimassa, mitä asemakaavasta säädetään.

Lain 74 §:n 2 momentin mukaan maanomistajan toimesta laadittavan asemakaavan alueen tulee muodostaa tarkoituksenmukainen kokonaisuus.

Asiassa saatu selvitys

Ranta-asemakaavan muutosalue ja sen suunnittelutilanne

Ranta-asemakaavan muutos on laadittu noin 1,7 hehtaarin kokoisen kiinteistön Mäki-Mäki-Maa alueelle. Kaavamuutosalue sijaitsee Salon kaupungissa Hirsjärven rannalla. Alueella on ranta-asemakaavana voimassa oleva vuonna 1997 hyväksytty Kisko Hirsjärvi Sammalon rantakaava. Kaavaselvityksen mukaan kaavamuutosalueen muunneltu rantaviiva on noin 210 metriä.

Voimassa oleva ranta-asemakaava on laadittu pinta-alaltaan 15,3 hehtaarin kokoiselle Kierourenperä nimiselle kiinteistölle RN:o 1:41. Kaavassa

1,3 kilometrin pituiselle Hirsijärven rantaviivalle on osoitettu seitsemän omarantaista sekä kaksi yhteisrantaista rakennuspaikka. Kaavaselostuksen mukaan seutukaavan loma-asutuksen mitoitus ylittyy.

Karttatarkastelun perusteella Hirsijärven ranta-alueilla on tiiviistä loma-asutusta.

Nyt kysymyksessä oleva kaavamuutoksen kohteena oleva kiinteistö Mäki-Mäki-Maa RN:o 1:64 on lohottu Kierourenperän emäkiinteistöstä ja se sijoittuu alueelle, joka on voimassa olevassa ranta-asetuksessa pääosin osoitettu maa- ja metsätalousalueeksi (M). Kaavamääräyksen mukaan alueelle ei saa rakentaa muita kuin maa- ja metsätalouden rakennuksia. Alueen lomarakennusoikeus on osoitettu RA-alueelle. M-alueen keskellä on kortteli 3, jolle on osoitettu edellä mainitut kaksi yhteisrantaista loma-asuntojen rakennuspaikkaa (RA-1). Rakennuspaikalle saa sijoittaa loma-asunnon ja talousrakennuksen, joiden yhteenlaskettu kerrosala saa olla enintään 100 k-m². Kaava-alueen eteläosassa olevaan niemenkärkeen rannalle on osoitettu korttelin 3 yhteiskäyttöön tarkoitettu puisto (VP/yk 3). Puistoalueelle on osoitettu 25 k-m²:n kokoisen saunan rakennusala.

Kaavamuutosalue on maakuntakaavassa maa- ja metsätalousvaltaista aluetta (M). Kaavamääräyksen mukaan alueita voidaan käyttää harkitusti myös haja-asutusluonteiseen pysyvään tai loma-asutukseen. Suunnittelumääräyksen mukaan olemassa olevien alueiden täydennykseksi ja laajennukseksi voidaan yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa osoittaa pääasiallista käyttötarkoitusta kohtuuttomasti haittaamatta, sekä maisema- ja ympäristönäkökohdat huomioon ottaen muun muassa uutta pysyvää asumista ja, erityislainsäädännön ohjaamana, myös muita toimintoja. Kaavamuutosalue kuuluu loma-asutuksen mitoitusta osoittavaan osa-alueeseen 3, jonka mitoitus on 3–5 loma-asuntoyksikköä/km. Vapaan rannan osuus on 50 % kokonaisrantaviivasta.

Maakuntakaavan selostuksessa todettujen suunnittelusuositusten mukaan rakentamattomaksi jäävät rantaosuudet tulee suunnitella näiden käytön kannalta käyttökelpoisiksi ja mahdollisimman yhtenäisiksi kokonaisuudeksi. Rakennuspaikkojen väliin jätettyä alle 100 metrin rakentamattomaa rantaosuutta ei lueta mukaan rakentamattoman rantaosuuden mitoitukseen. Tilakohtaista rakennusoikeutta laskettaessa tulee soveltaa niin sanottua emätilaperiaatetta. Emätilan rakennusoikeus määritetään poikkileikkausajankohtana 19.9.1969 tai aikaisempaan ajankohtana, kun rakentaminen on alkanut merkittävästi lisääntyä suunnittelualueella. Rakennetut rakennuspaikat tai poikkileikkausajankohdan jälkeen rakennuspaikoiksi maanmittaustoimituksella muodostetut kiinteistöt luetaan käytetyksi rakennusoikeudeksi.

Ranta-asetuksen sisältö ja tehdyt selvitykset

Ranta-asetuksen muutoksella korttelin 3 kaksi RA-1-rakennuspaikkaa, yhteiskäyttöön tarkoitettu puisto ja saunan rakennuspaikka poistuvat.

Muutoksella kiinteistön eteläosassa olevaan niemeen on osoitettu omarantainen loma-asuntojen korttelialue (RA), jossa on yksi rakennuspaikka. Rakennuspaikalle saa sijoittaa yksiasuntoisen vapaa-ajan asuinrakennuksen, saunarakennuksen ja muun talousrakennuksen, joiden yhteenlaskettu kerrosala saa olla enintään 150 k-m². Vapaa-ajan asuinrakennuksen enimmäiskerrosala saa olla 120 k-m² ja saunarakennuksen 25 k-m². Muu osa kaavamuutosalueesta on osoitettu maa- ja metsätalousalueeksi (M), joka on pieneltä osin luonnon monimuotoisuuden kannalta erityisen tärkeää aluetta (luo-1).

Kaavaselostuksen mukaan kaavamuutoksessa järjestellään uudelleen voimassa olevan ranta-asetmakaavan mukainen lomarakennusoikeus korttelissa 3 ja kaavamuutoksen myötä kaava-alueen kokonaisrakennusoikeus vähenee. Kaava-alueelta ei ole laadittu emätilaselvitystä.

Oikeudellinen arviointi

Maanomistajan laadituttaman ranta-asetmakaavan muutoksen tulee muodostaa tarkoituksenmukainen kokonaisuus muun ohella sen arvioimiseksi, täytyvätkö ranta-asetmakaavan sisältövaatimukset ja voidaanko maanomistajien tasapuolinen kohtelu kysymyksessä olevalla ranta-alueella turvata. Arviointiin vaikuttaa muun muassa alueen pinta-ala, rantaviivan pituus, alueen yhtenäisyys sekä ympäristön toteutunut maankäyttö ja luonnonolosuhteet.

Maankäyttö- ja rakennuslaissa ei ole säännöksiä siitä, miten maanomistajien tasapuolinen kohtelu ja rakentamisen sopeuttaminen ympäristöön on ranta-asetmakaavaa laadittaessa otettava huomioon. Oikeuskäytännössä vakiintuneen tulkinnan mukaan tasapuolisuutta tarkastellaan niin sanotun emäkiinteistöperiaatteen sekä emäkiinteistön mitoitusrantaviivan avulla.

Emäkiinteistöperiaate merkitsee sitä, että lomarakentamisen määrää harkittaessa otetaan huomioon kullakin emäkiinteistöllä tietyn ajankohdan jälkeen tapahtunut rakentaminen ja kiinteistönmuodostus. Emäkiinteistöjen keskinäisessä vertailussa otetaan huomioon myös emäkiinteistöön kuuluneen rantaviivan pituus. Kullekin emäkiinteistölle voidaan osoittaa rantarakentamispaikkoja suhteessa sen rantaviivan pituuteen.

Hirsjärven ranta-alueille on syntynyt tiivistä loma-asutusta. Kaavamuutosalueella on voimassa ranta-asetmakaava, jonka laatimisessa on emäkiinteistökohtaisesti tarkasteltu rakennuspaikkojen ja vastaavasti vapaiden rannanosuuksien sijoittuminen tasapuolisesti maanomistajien kesken. Saadun selvityksen mukaan voimassa olevassa ranta-asetmakaavassa on jo ylitetty seutukaavassa osoitettu mitoitus. Myöhemmin voimaan tullessa maakuntakaavassa ei ole muutettu loma-asutuksen mitoitusta.

Nyt kysymyksessä oleva kaavamuutos koskee vain yhtä, pinta-alaltaan 1,7 hehtaarin kokoista kiinteistöä, jonka ranta-alue on voimassa olevassa ranta-asetmakaavassa osoitettu pääosin rakentamattomaksi.

Kaavan hyväksyminen merkitsisi omarantaisten rakennuspaikkojen määrän lisäämistä tilanteessa, jossa voimassa olevassa kaavassa on jo ylitetty ohjeena olevan maakuntakaavan mitoitus. Kaavamuutoksessa ei siten ranta-
asemakaavalle säädettyjen sisältövaatimusten ja maanomistajien tasapuolisen kohtelun arvioimisen kannalta ole kysymys pelkästään yhdellä kiinteistöllä toteutettavista sisäisistä järjestelyistä.

Ranta-asemakaavan muutosalue ei näin ollen muodosta maankäyttö- ja rakennuslaissa tarkoitettua tarkoituksenmukaista suunnittelukokonaisuutta eikä kaava-asiakirjoihin sisälly sellaista maankäyttö- ja rakennuslain 9 §:ssä tarkoitettua selvitystä, jonka perusteella maankäyttö- ja rakennuslain 73 §:ssä asetettujen kaavan sisältövaatimusten ja maanomistajien yhdenvertaisen kohtelun vaatimuksen toteutumista voitaisiin arvioida koko sillä alueella, jolla kaavalla voidaan arvioida olevan olennaisia vaikutuksia. Edellä esitetyn perusteella hallinto-oikeus katsoo, että kaupunginvaltuuston päätös hyväksyä Hirsjärvi-Sammalon ranta-asemakaavan muutos on lainvastainen. Päätös on sen vuoksi kumottava.

Asian näin päättyessä muista valitusperusteista ei ole tarpeen lausua.

Muut oikeudenkäyntikulut

Oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain 95 §:n 1 momentin mukaan oikeudenkäynnin osapuoli on velvollinen korvaamaan toisen osapuolen oikeudenkäyntikulut kokonaan tai osaksi, jos erityisesti asiassa annettu ratkaisu huomioon ottaen on kohtuutonta, että tämä joutuu itse vastaamaan oikeudenkäyntikuluistaan. Pykälän 2 momentin mukaan korvausvelvollisuuden kohtuullisuutta arvioitaessa voidaan lisäksi ottaa huomioon asian oikeudellinen epäselvyys, osapuolten toiminta ja asian merkitys asianosaiselle.

Asian laatu ja asiassa annettu ratkaisu huomioon ottaen ei ole kohtuutonta, että Sammalon yhteisen vesialueen osakaskunta ja Siivonen sekä Mäki-Ikolat vastaavat itse oikeudenkäyntikuluistaan.

Sovelletut oikeusohjeet

Perusteluissa mainitut

Muutoksenhaku

Tähän päätökseen saa hakea muutosta valittamalla vain, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan.

Muilla kuin kunnalla ei maankäyttö- ja rakennuslain 191 §:n 4 momentin nojalla kuitenkaan ole oikeutta hakea valittamalla muutosta hallinto-oikeuden päätökseen siltä osin kuin kaavan hyväksymistä koskeva päätös on kumottu.

Jos ranta-asemakaavan laatimisesta on huolehtinut maanomistaja, hänellä on kuitenkin oikeus valittaa hallinto-oikeuden päätöksestä.

Valitusosoitus on liitteenä (Julkipanon jälkeen)

Hallinto-oikeuden kokoonpano

Asian ovat ratkaisseet hallinto-oikeustuomarit Veronica Storträsk, Tiina Forsten ja Tuomas Paulin. Asian on esitellyt Tuomas Paulin.

Tämä päätös on sähköisesti varmennettu ja tulostettu hallinto-oikeuden asianhallintajärjestelmästä.

Jakelu

Päätös

Sammalon yhteisen vesialueen osakaskunta ja Tapio Siivonen
Asiamies: Tapio Siivonen

Maksutta

Jerina Wallius
Asiamies: Asianajaja Juha Sario

Oikeudenkäyntimaksu 270 euroa

Salon kaupunginhallitus

Outi Mäki-Ikola, Tapio Mäki-Ikola, Venla Mäki-Ikola, Jussi Mäki-Ikola ja
Mikko Mäki-Ikola
Asiamies: OTM Mikko Mäki-Ikola

Tiedoksi tilastollista seuranta varten

Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

Ympäristöministeriö

Hallinto-oikeuden yhteystiedot

Turun hallinto-oikeus

Sairashuoneenkatu 2-4 (PL 32), 20101 Turku

turku.hao@oikeus.fi

Puh. 029 56 42400

<https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Liite hallinto-oikeuden päätökseen

VALITUSOSOITUS (Julkipanon jälkeen)

Hallinto-oikeuden päätökseen saa hakea muutosta valittamalla **korkeimpaan hallinto-oikeuteen** kirjallisella valituksella, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan.

Valitusluvan myöntämisen perusteet

Oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain 111 §:n mukaan valituslupa on myönnettävä, jos:

- 1) lain soveltamisen kannalta muissa samanlaisissa tapauksissa tai oikeuskäytännön yhtenäisyyden vuoksi on tärkeätä saattaa asia korkeimman hallinto-oikeuden ratkaistavaksi;
- 2) asian saattamiseen korkeimman hallinto-oikeuden ratkaistavaksi on erityistä aihetta asiassa tapahtuneen ilmeisen virheen vuoksi; tai
- 3) valitusluvan myöntämiseen on muu painava syy.

Valituslupa voidaan myöntää myös siten, että se koskee vain osaa muutoksenhaun kohteena olevasta hallinto-oikeuden päätöksestä.

Valitusaika ja tiedoksisaantipäivä

Tämä päätös on annettu julkipanon jälkeen päätökseen merkittynä antopäivänä, jolloin päätöksen katsotaan tulleen asianomaisten tietoon. Valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa edellä mainitusta päivästä, sitä päivää lukuun ottamatta.

Valituksen sisältö

Valituksessa, johon on sisällytettävä valituslupahakemus, on ilmoitettava

- valittajan nimi ja yhteystiedot mukaan lukien se postiosoite ja mahdollinen muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää (prosessiosoite); jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä, on valituksessa mainittava myös tämän yhteystiedot
- päätös, johon haetaan muutosta (valituksen kohteena oleva päätös)
- peruste, jolla valituslupaa pyydetään, sekä syyt, joiden vuoksi valitusluvan myöntämiseen on mainittu peruste
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi (vaatimukset)
- vaatimusten perustelut
- mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan.

Yhteystietojen muutoksesta on valituksen vireillä ollessa ilmoitettava viipymättä korkeimmalle hallinto-oikeudelle. Jos usea tekee valituksen yhdessä, voidaan joku heistä ilmoittaa yhdyshenkilöksi.

Valituksen liitteet

Valitukseen on liitettävä

- hallinto-oikeuden päätös valitusosoituksineen
- selvitys siitä, milloin valittaja on saanut päätöksen tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Asiamiehen, joka ei ole toiminut asiamiehenä asian aikaisemmassa käsittelyvaiheessa, ja joka ei ole asianajaja, julkinen oikeusavustaja tai luvan saanut oikeudenkäyntiavustaja, on liitettävä valitukseen valtakirja.

Valituksen toimittaminen

Valitus on toimitettava valitusajassa **korkeimmalle hallinto-oikeudelle**. Sen tulee olla perillä valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Tämä koskee myös tilanteita, joissa valitus toimitetaan sähköisen asiointipalvelun kautta tai sähköpostitse. Asiakirjat voi toimittaa myös sähköisessä asiointipalvelussa. Asiakirjojen lähettäminen postitse tai sähköisesti tapahtuu lähettäjän omalla vastuulla.

Korkeimman hallinto-oikeuden yhteystiedot:

Käyntiosoite:	Postiosoite:
Paasivuorenkatu 3	PL 180
00530 Helsinki	00131 HELSINKI

Puhelin: 029 56 40260 (kirjaamo)

Fax: 029 56 40382

Sähköposti: korkein.hallinto-oikeus@oikeus.fi

Hallinto- ja erityistuomioistuinten sähköinen asiointipalvelu:

<https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

**KORKEIMMAN HALLINTO-OIKEUDEN PÄÄTÖKSESTÄ PERITTÄVÄ
OIKEUDENKÄYNTIMAKSU**

Muutoksenhakuasian ja valituslupa-asian käsittelystä korkeimmassa hallinto-oikeudessa peritään 530 euron suuruinen oikeudenkäyntimaksu.

Oikeudenkäyntimaksua ei korkeimmassa hallinto-oikeudessa peritä tuomioistuimmaksulain 5 §:ssä tarkoitetuista maksuttomista suoritteista tai mikäli maksun perimättä jättämiseen on lain 4 §:ssä tarkoitettu peruste.

Oikeudenkäyntimaksua ei myöskään peritä, jos korkein hallinto-oikeus muuttaa valituksenalaista päätöstä muutoksenhakijan eduksi. Lopputuloksesta riippumatta maksu peritään kuitenkin veroasiassa annettua ennakkoratkaisua koskevassa muutoksenhakuasiassa.

Oikeudenkäyntimaksua ei peritä oikeusapulain nojalla käsittelymaksuista vapautetuilta eikä muualla laissa viranomaisen toimenpiteistä suoritettavista maksuista vapautetuilta. Jos maksun periminen olisi ilmeisen kohtuutonta, viranomainen tai maksun määräävä virkamies voi yksittäistapauksessa määrätä, ettei maksua peritä.

Tuomioistunmaksulaki (1455/2015)